Virtuaalisesti Ateenassa – QQML 2021 -konferenssin antia

2.6.2021

Vaikka hybridi- ja virtuaalikonferenssit ovat varmasti tulleet jäädäkseen, ne eivät kuitenkaan mahdollista kaikkea sitä mitä perinteinen konferenssi. Esimerkiksi verkostoituminen Zoomissa tai Teamsissa on käytännössä hyvin hankalaa. Vuoden 2021 *Quantitative and Qualitative Methods in Libraries (QQML)* –konferenssi on tästä hyvä esimerkki. Esitysten määrä oli pudonnut lähes puoleen, ja liian moni vain kuunteli esityksiä osallistumatta lainkaan keskusteluun. Myös postereiden määrä oli romahtanut – ehkäpä verkko ei ole niille soveliain paikka. Informaatiota kiinnostavista ja ajankohtaisista aiheista sen sijaan oli tarjolla yllin kyllin koko nelipäiväisen konferenssin ajan.

Teorian ja käytännön liitto

Kaksi teemaa nousi selkeästi yli muiden: koronaviruksen vaikutukset kirjastojen toimintaan sekä makerspace-tilojen ja menetelmien käyttö kirjastoissa. Lisäksi perinteiset aihepiirit bibliometriikasta kokoelmatyöhön olivat edustettuna. Oman mielenkiintoisen lisänsä konferenssiin toi se, että osallistujat olivat niin kirjastotyön ammattilaisia kuin tutkijoita. Sekä teoreettinen että käytännöllinen näkökulma tuli huomioitua eri teemoissa.

Makerspacella tarkoitetaan tilaa, jossa asiakkaat voivat kokeilla erilaisia tekniikoita ja tehdä käsillään asioita. Esimerkiksi 3D-tulostaminen on tästä hyvä esimerkki. Myös perinteisemmät tekemisen välineet kuuluvat monesti makerspace-tiloihin; esimerkiksi ompelukoneiden käyttö voi olla mahdollista makerspace-tiloissa. Suomessa makerspace-tiloja on ryhdytty rakentamaan yhä useampiin kirjastoihin. Konferenssi osoitti selkeästi sen, että trendi on maailmanlaajuinen ja asiakkaat suosivat niitä. Samalla tavoitetaan myös uusia asiakasryhmiä, jotka eivät ehkä muutoin käyttäisi kirjaston palveluja.

Korona sai kirjastot someen

Allekirjoittaneella oli kaksi esitystä konferenssissa: toinen käsitteli koronaviruksen vaikutusta Suomen ja Romanian kirjastojen toimintaan, toinen taas disnormatiivisen informaation hankintaa. Koronaviruksen ajankohtaisuuden takia aiheesta järjestettiin peräti kaksi sessiota.

Kirjastojen sulkemiset, verkkopalvelujen kehittäminen ja e-kirjojen lainauksen kasvu olivat kolme tyypillisintä piirrettä eri maissa. Kun fyysinen kirjasto sulkeutui viruksen leviämisen estämiseksi, ryhdyttiin sosiaalisessa mediassa tarjoamaan korvaavia palveluja useissa maissa. Vastaavasti myös e-kirjojen suosio kasvoi merkittävästi.

Tieteelliset kirjastot olivat useissa maissa tottuneempia toimimaan elektronisten materiaalien kanssa kuin yleiset kirjastot. Uusi tilanne sai kuitenkin monessa maassa myös yleiset kirjastot aktivoitumaan elektronisten materiaalien ja sosiaalisen median aktiivisuuden suhteen. Suomessa tällaista eroa ei ole ollut, mutta e-kirjojen

kysyntä ja sosiaalisen median merkitys kasvoivat merkittävästi myös meillä.

QQML on laaja-alaisuudeltaan ja informatiivisuudeltaan eriomainen konferenssi ja sen vahvuutena on ennen muuta käytännön tekijöiden ja alan tutkijoiden mahdollisuus kuulla uusista innovaatioista ja verkostoitua. Valitettavasti vain verkostoituminen on verkossa hankalampaa.

Ari Haasio
Yliopettaja
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri